

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a. època núm. 370, gener del 2019

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou

G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS

NASCUTS EL 2018!

CONVOCATÒRIA FOTOGRAFIA
DE NADONS: DIUMENGE, DIA 13
DE GENER DEL 2019,

A 2/4 DE 12 (11.30) DEL MIGDIA.

La fotografia es farà, com de costum,
a les escalinates del parc jardí Bell-
Resguard al costat de la carretera NII

Informació: 660 09 23 81 - 93 555 16 59
- 93 555 21 13

FINQUES • SERVEIS

LLOGUERS · COMUNITATS · VENDA

Anna Asensio

691 31 24 79

servim@servim.es

SERVEIS INTEGRALS D'OBRA

Xavi Fuster

609 34 56 90

serveisintegralsxl@gmail.com

Flos i Calcat, 43 · 93 250 55 65
El Masnou

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Amunt, sempre amunt!

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat.

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars.

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de
l'Ajuntament de la Vila.

BON ANY 2019

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Vols venir a cantar a la *Coral Xabec*? Hi tens lloc com a tenor, baix, soprano o contralt.

Vine a *Gent del Masnou* a provar la veu qualsevol dimarts una mica abans de 2/4 de 10 del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Editorial

PROU CARBÓ, SI US PLAU

L'edició d'aquest butlletí mensual està subjecte al generós voluntariat dels nostres fidels col·laboradors i a l'imperatiu d'haver de tancar l'edició uns quants dies abans d'acabar el mes per tal de poder sortir puntualment a primer del mes següent. Això fa que, sovint, algunes de les notícies importants que s'esdevenen a finals de mes no poden ser comentades ni valorades puntualment com voldríem. (Vegeu el comentari, en aquest sentit, del nostre col·laborador Joan Camps en el seu article d'aquest mes).

Per aquesta raó, estimats lectors, i com que no tenim una bola màgica on endevinar el futur, haurem de deixar per a una altra ocasió comentaris, per exemple, sobre el desenvolupament del consell de ministres del govern espanyol previst per al passat 21 de desembre (just un any després de les eleccions forçades al Parlament català) a la Llotja de Mar de Barcelona, o de les naturals i justes reaccions de rebuig que va originar en la societat civil i política catalana. Esperem que no caiguérem en el pervers parany tan ben amanit per la maquinària de l'estat.

Per la mateixa raó, ens vam quedar orfes de saber i poder comentar com va continuar la vaga de fam iniciada pels presos polítics retinguts a Lledoners, Joaquim Forn, Josep Rull, Jordi Sánchez i Jordi Turull, de previsibles repercussions en la salut personal i anímica dels implicats, a qui no podem demanar, de cap de les maneres, que duguin la seva acció a situacions extremes que els posin en perill la vida. Esperem que aquest gest noble i agosarat hagi sacsejat consciències allà on hi havia fredor i duresa.

El que sí que podem comentar en ferm és la magnífica, una vegada més, demostració de solidaritat del poble català envers la campanya de la Marató de TV3, amb un resultat rècord que superarà amb escreix les més àmplies expectatives. En el moment de tancar l'edició s'havien recollit més d'onze milions d'euros i encara el degoteig continuaria fluint uns quants dies més per les diferents activitats organitzades arreu de Catalunya, entre les quals hi havia el gra de sorra del Concert de Nadal de la nostra Coral Xabec a la Parròquia de Sant Pere.

Per acabar, una esperança: confiem que els Reis (els Mags d'Orient) ens portin tot allò que ens cal a nivell personal, familiar i de país i que, si us plau, no ens portin més carbó que ja en tenim les sàrries plenes.

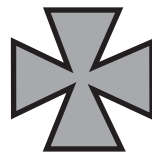
Bon any!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
IN MEMÓRIAM <i>Sara Masó Maristany</i> Joan Muray	5
EFEMÈRIDES DE L'ANY 2019 Joan Muray.....	7
VA DE NEGRE Joan Camps	8
SAUDADE Joan Maresma	10
VIVÈNCIES Pep Parés	11
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray.....	12
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran	14
DITES I PERSONATGES POPULARS (49) Albert Vidal.....	14
RAUXA I ELS SEUS MENTIDERS Esteve Pujol	15
SOM Oriol Lugo	16
ESPANYA DECLARÀ LA GUERRA AL JAPÓ... O NO J. Condeminas	17
50 FETS HISTÒRICS DE CATALUNYA Jaume Clotet i Lluís Valls	18
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT Carles Maristany.....	20
LA PUNTA DE LA LLENGUA (103) Esteve Pujol	20
GENT DEL MASNOU INFORMA	21
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR Joan Muray.....	21
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cullerot	22
DEL MASNOU AL MÓN Anna Victor.....	23

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Gener 2019 --

1	dimarts	Dominguez	Cap d'Any
2	dimecres	Ocata	
3	dijous	Riera	
4	divendres	Fàbregas	
5	dissabte	Viamar	
6	diumenge	Viamar	Reis
7	dilluns	Riera	
8	dimarts	Fàbregas	
9	dimecres	Viamar	
10	dijous	Dominguez	
11	divendres	Aymar	
12	dissabte	Ocata	
13	diumenge	Ocata	Trobada nadons del 18
14	dilluns	Dominguez	
15	dimarts	Ocata	
16	dimecres	Riera	
17	dijous	Fàbregas	
18	divendres	Viamar	
19	dissabte	Aymar	
20	diumenge	Aymar	
21	dilluns	Fàbregas	
22	dimarts	Viamar	
23	dimecres	Dominguez	
24	dijous	Aymar	
25	divendres	Ocata	
26	dissabte	Riera	
27	diumenge	Riera	
28	dilluns	Viamar	

29	dimarts	Dominguez
30	dimecres	Aymar
31	dijous	Ocata

Bon Any

-- Febrer 2019 --

1	divendres	Riera
2	dissabte	Fàbregas
3	diumenge	Fàbregas
4	dilluns	Aymar
5	dimarts	Ocata
6	dimecres	Riera
7	dijous	Fàbregas
8	divendres	Dominguez
9	dissabte	Viamar
10	diumenge	Viamar
11	dilluns	Ocata
12	dimarts	Riera
13	dimecres	Fàbregas
14	dijous	Aymar
15	divendres	Viamar
16	dissabte	Dominguez
17	diumenge	Dominguez
18	dilluns	Ocata

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

h o c r e a n t à s t i c a b o n e s t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

SARA

El teu nom ja m'agradava i tu també. Vam tenir poc tracte, però el que vam tenir va ser molt plaent, amable i sincer. Sempre que ens trobàvem o parlàvem era amb aquella sensació que ens sentíem bé, cosa que difícilment trobes en la gent; és una qüestió de química. Ens vam conèixer ja fa anys. A mi sempre m'ha agradat la nàutica i el passat mariner del Masnou, i tu, d'això, n'eres una experta, tant per professió com per via familiar.

Poques persones del Masnou he conegut que estiguessin tan orgulloses de les seves famílies marineres i m'agrada pensar que, si haguessis nascut cent cinquanta anys enrere i amb els drets que pertoqueu a les dones, hauries capitanejat un vaixell de blanques veles per anar amunt i avall per aquest tan gran i petit món nostre. La teva, però, era una altra tasca i viatjaves a través de la ploma, cosa que se't va reconèixer diverses vegades perquè t'ho merei-

xies. Em vas dedicar un llibre, *Els mars del meu avi*, i que em va encantar; era una descripció molt ben feta dels primers viatges del teu avi quan era jove. Llegint-lo em vaig convertir en un tripulant més d'aquella feina tan dura però aventurera. Gràcies.

No sabia que estiguessis malalta ni tenia notícia de la teva mort; de fet me'n vaig assabentar per l'amic Muray en la seva crònica *In memòriam*. La vida ens dona a la gent un temps i les circumstàncies fan que el visquem més o menys bé. No ho sé, però penso que el teu espai l'has sabut fer servir i el llegat que ens has deixat espero que el sapiguem i sàpiguen aprofitar.

Sara, moltes gràcies per haver-me deixat compartir una mica de la teva vida i a reveure.

Lluís Valls Mari

PROPOSTA PER A QUI CORRESPONGUI

Senyor President,
Sé de molt poques poblacions –del cert, del cert, només em consta de Sabadell– que tinguin un monument dedicat AL MESTRE. No li sembla que valdria la pena de proposar a qui correspongui –penso en primer lloc en la nostra regidoria municipal d'Educació– la realització d'aquest projecte?

Hi ha algun estament que es mereixi tan peremptòriament aquest homenatge com els humils educadors de tantes generacions? Llanço la idea. Tant de bo que engendri un cuquet en els nostres dirigents vilatans. A veure, a veure.

Esteve Pujol i Pons

In memòriam

Joan Muray
Vocal de Cultura

SARA MASÓ i MARISTANY

Barcelona 1926-2018

Tot i que nada a Barcelona, on va morir a final de novembre, era de nissaga masnovina, com podeu comprovar pel seu segon cognom, el del seu avi, el capità mercant Salvador Maristany i Sensat (el Masnou 1853-1915), que,

a més de diverses proeses com a capità, va tenir diversos càrrecs, com el d'Inspector General de Navegació, Vocal de la Junta de la Marina Mercant i de la Junta General de la Lliga Marítima a Manila. Així com el de guia de la comissió espanyola que inspeccionà les obres del Canal de Panamá.

Amb un avi així, podia haver estat eclipsada pel seu renom, però no ho fou, ans al contrari, la seva vida i preparació va destacar dins el món del periodisme; s'havia llicenciat en Ciències de la Informació per la Universitat de Barcelona.

Dins aquest àmbit va treballar en diversos periòdics, com ara:

Diario Femenino (1970-79), Mundo Diario (1970-79) i La Vanguardia (1981-83).

Va treballar també al departament de premsa del Gabinet de Comunicació de l'Ajuntament de Barcelona.

Va col·laborar, des de la seva jubilació, a la revista Capçalera del Col·legi de Periodistes de Catalunya, del 1995 ençà.

De l'intens i immens arxiu del seu avi, en va poder treure força suc, tot i que mai no pots arribar a extreure'n tot el seu contingut, tal com em deia ella a les converses que, primer amb la seva mare Sara Maristany, i després amb ella, a les llargues converses estiuenques a la bonica eixida de la seva casa pairal masnovina.

A més de la seva participació periodística, va fer incursions al món dels llibres. El primer que va publicar fou la novel·la *Un juego cruel*, dins de Diario Femenino, l'any 1969.

I de l'arxiu familiar, anys més tard, en sorgiren dos interessants llibres, com ara: *La imprudència del Titànic* i *Els mars del meu avi*, interessantíssims i molt descriptius d'aquella gloriosa època de la navegació, al seu moment de la transició de vela a vapor.

La seva mort ha colpit molt els que la coneixíem i hi teníem un tracte amical i compartíem impressions sobre el que ens apassiona, els llibres; tot i la seva edat era una persona jovial i afable, una d'aquelles persones que mereixien tenir una mort plàcida.

Sara, que allà on siguis et puguis trobar envoltada de llibres i amor.

**6 i 17 de gener
tortells, de Reis
i de Sant Antoni
... i també
borregos**

**De les pastisseries
del Masnou**

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

david

MMACE02

(Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya 02)

Venda
Online

pastisser

Medalla de bronze

MMAPE03

(Millor Mestre Artesà

Pastisser d'Espanya 03)

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

Mestre Pastisser

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

**Pastisseria
miquel**

Pere Grau, 59 · Tel. 93 555 06 61
El Masnou

EFEMÈRIDES DEL 2019

Joan Muray
Vocal de Cultura

DEL MASNOU

1869 - 150 anys del final de les «posadas secretas» al Masnou; sembla que era un eufemisme per no dir-ne prostíbuls.

1919 - Centenari del naixement del pintor masnoví Eduard Domènech Farré.

1944 - 75 aniversari de la creació de l'Acadèmia Montserrat, per Ramon Marcos Gutiérrez. Es va cloure l'any 1973.

Acadèmia Montserrat

DE CATALUNYA

1519 - 400 aniversari de la celebració a Barcelona del Capítol de l'Orde del Toisó d'Or, orde creat el 1430 pel duc Felip III de Borgonya. Sembla que fou l'única vegada que se celebrà fora del seu lloc d'origen. Fou al cor de la catedral barcelonina, on resten els escuts dels seus participants.

Felip III de Borgonya

1719 - Tres-cents aniversari de la creació de la Ciutadella de Barcelona, per part del rei Felip V, com a mostra de l'ocupació militar i per sotmetre Barcelona.

Recreació en maqueta de la ciutadella de Barcelona

1769 - Dos-cents cinquanta anys de la creació, pel baró de Maldà, de la seva obra «Calaix de Sastre», obra que reflecteix la vida i esdeveniments de l'època.

1919 - Cent anys de la vaga dita de La Canadenca, de Barcelona, que va durar 44 dies, i que fou un dels moviments obrers més reivindicatius del segle XX.

1919 - Cent anys dels Sindicats Lliures, amb l'ascens de la CNT, que estimulà els atemptats contra els dirigents obrers per la patronal per mitjà del pistolisme.

Cartell d'amenaça de la patronal. 2019

1919 - Centenari del Primer Segell de l'Estelada, que porta a dalt: Societat de les Nacions. 1919, fet pel Comitè Pro Catalunya, per a l'expansió del fet català.

1944 - Setanta-cinquè aniversari de les primeres classes clandestines de català. Sembla que el primer professor que en va fer fou Pere Elies i Busqueta, nat a Terrassa. Des del mateix dia de l'entrada de les tropes franquistes a Barcelona, el 26 de gener de 1939, el català fou prohibit en tot l'àmbit públic.

1944 - Setanta-cinquè aniversari de la invasió de la Vall d'Aran pels «maquis», enfrontant-se a l'exèrcit espanyol. Els maquis eren uns grups armats que lluitaven contra la implantació del règim franquista.

Membres de la 21a brigada de l'exèrcit republicà abans d'entrar a la Val d'Aran

1944 - Setanta-cinquè aniversari de la creació de l'Editorial Selecta, dirigida per Josep M. Cruzet (Barcelona 1903-1962) i amb ella la represa i comercialització de llibres escrits en català,

Josep M. Cruzet

Dejuni al Masnou en solidaritat als presoners en vaga de fam

ANC Al Masnou decidim

Gent d'Alella, el Masnou i Teià van fer el passat 15 de desembre una mostra de solidaritat amb els presos polítics catalans. Ens consta que moltes altres persones també s'hi van sumar però en la intimitat de casa seva. El dejuni va transcórrer a can Malet on els participants van rebre durant tot el dia qui els volia visitar i distreure una mica amb xerrades, música o poesies. No podem

comparar aquesta pinzellada d'amor solidari amb el què estan passant els quatre vaguistes a qui esperem no els perilli la salut. A hores d'ara, en escriure aquestes ratlles, a les portes de la reunió de ministres a Barcelona encara no se sap res de res i voldríem de tot cor, en sortir a la llum aquest butlletí, rebre bones notícies.

Us convidem a comprovar un dejuni de

24 hores per a poder intuir com tomba el pensament i la concepció de les coses i de com pot ser de forta la voluntat de qui creu fermament en un posicionament. Pot ser un bon experiment en aquestes festes. Proveu-ho! Per justícia, per llibertat i per Catalunya!

VA DE NEGRE

Joan Camps i Ortiz

És evident que Sánchez hauria pogut triar millor data per fer aterrar el dinar institucional de Nadal a Barcelona. I no ho dic únicament per la provocació que desvetlla en fer-lo coincidir amb el primer aniversari de les eleccions imposades amb dubtosa legalitat pel 155. El que a mi em fot és haver de lliurar aquest escrit abans del dia 19 i volent escriure el que penso que passarà el dia 21, quan qui em llegeixi ja estarà patint la realitat, l'enèsima onada que aquesta vegada ens hauríem d'estalviar donada l'absurda escenificació d'un viatge turístic del govern que estima que serà d'alt risc i que, preveient el que desitja motivar, mobilitzarà innecessàriament un batalló d'escamots armats cridant *que nos dejen* i animats per la tumultuària catalanofòbia enfervorida que els arenga cridant a *por ellos*.

Anant regularment bé les coses, el teatre polític muntat al Palau de la Llotja no crec que vagi gaire més enllà del cinisme de Rajoy quan el 28 de març de 2017, agosarat com Zapatero prometent l'Estatut, va omplir el Palau de Congressos de Barcelona amb tot el bo i millor dels qui, havent sucuat del franquisme, han continuat sucant del règim del 78. Amb el títol *JORNADA SOBRE INFRAESTRUCTURAS*, Rajoy ens prometia que Catalunya tornaria a ser rica i plena al 2025 i amb la canya i la pastanaga pretenia repescar vots. Però ningú no se'l va creure i així li va anar el 21D, i va salvar de miracle quatre escons dels onze que tenia.

Confio que aquesta vegada les protestes seran pacífiques i en cap cas no desitjo incidències que vagin més enllà de la violència tumultuosa d'un San Fermín sense sang en les corredisses i òbviament sense cafres com la Manada, i que el Consell de Ministres a la Llotja de Barcelona i, també si és el cas, a la reunió bilateral govern de Sánchez i govern de Torra no hi hagi salvatges com els qui

l'11 de setembre de 2013 van assaltar la seu de Blanquerna a Madrid, no sigui que d'un error passem a un altre i acabem matant algú com a Madrid el 9 de setembre de 2017 quan un tumult nazi va atacar els seguidors del Deportivo i van linxar Francisco José Romero. Jo aconsellaria a tots els republicans que vulguin ocupar els carrers de Barcelona que es posin un esparadrap a la boca i facin una manifestació de silenci voluntari que ens convé a tots, i als bocasses de la política, si volen mostrar que la tenen més llarga, que es vesteixin amb gavardina i s'exhibeixin fent muts a la gàbia.

El mes passat us deia que PP i PSOE eren com dues gotes d'aigua, ja que canten melodies ben diferents amb la mateixa lletra, però també hi ha hagut tertulians que, referint-se al discurs de Felip VI del 3 d'octubre del 2017, l'exculpaven justificant que, li agradi o no, el Rei està obligat a llegir el discurs que el govern de torn li imposa i tots sabem que els discursos amb altura i pes institucional, a part de carregar-los el diable, els escriu un NEGRE, dic negre, no en el sentit racista del Ku Klux Klan o homòfob de VOX, vull dir un escriptor fantasma com diuen els anglosaxons, un mercenari que escriu relats per encàrrec i que els pronuncia o signa un altre. No ens ha d'estranyar, doncs, que, en sentir el discurs institucional d'un banquer, d'un jutge, d'un cap de partit, d'un president de govern o d'un rei, sembli un papagai que no sap el que diu.

A mi no em va sorprendre el posat d'emprenyat de Pedro Sánchez el dimecres 12 al Parlament, d'alguna manera havia de dissimular l'alegria interior en veure Susana Díaz perdent pistonada i lamentant-se d'haver parlat tant d'estimar els andalusos i tan poc de menysprear els malvats catalans. Però aleshores, a Sánchez no li calia ser igual de feble que Díaz mostrant-se més dretà que la dreta dels *compi yoguis* Ribera, Casado i Abascal i fote'ns el sermó calcant del discurs de Felip VI del 3 d'octubre del 2017. Nosaltres ja sabem com les gasta un Borbó, no hem oblidat encara el setge del seu rebesavi Felip V de l'11 de setembre de 1714 a Barcelona.

Soc malpensat de mena i puc anar errat; si és el cas ja em corregireu. Els indicis són prou evidents, no pot ser casualitat que el discurs constitucional de tot el ventall parlamentari que propicià el 155 coincideixi en la retòrica del NEGRE que escriu amb la premissa de sobreviure en política, o sigui allargar quatre anys més atordint el personal amb la Copa, la Lliga i la *Champions* i, a la vegada, criminalitzar qualsevol cosa que tingui accent català. Jo crec que la política intel·ligent per assolir en pau l'Estat Català ens hauria de centrar a identificar qui és el NEGRE, submergir-lo en una teràpia d'higiene mental i reprogramar-lo amb pedagogia democràtica accelerada. Quan la ràbia és curable, fins i tot el gos segueix sent el millor amic!

escola BERGANTÍ

Centre concertat per la Generalitat de Catalunya

50 anys acompanyant l'aprenentatge

Fra Juníper Serra, 46 el Masnou · 93 555 49 50 · www.escolaberganti.org

50 ANYS

Jornada de Portes Obertes

dissabte 16 de febrer del 2019

d'11 a 1 del migdia

BON ANY 2019

Comerciants del carrer
Pere Grau

L'ENDOLL
ESPECIALISTES EN IL·LUMINACIÓ
93 555 12 52

HOTEL TORINO
93 555 23 13

Pastisseria
miquel
93 555 06 61

forme's
PERRUQUERIA UNISEX
93 555 41 01

**LA LLUNA
CREPERIA**
615 022 086
f 'LA LLUNA' CREPERIA

CIIIPA
CENTRE MÈDIC PERE GRAU
93 555 35 78

Saudade

Joan Maresma Duran

Diuen que viatjar educa l'individu perquè fa que algú contempli quelcom des d'una perspectiva diferent. No sé si és veritat en aquests temps on tot és instantani i sembla que les persones agafen un avió, fan un munt de fotografies, les penjen al Facebook i gairebé no conversen amb els nadius... Els qui deixen Brasil en aquests temps sembla que deixen el país rumb al passat.

En molts moments de la història ja ha passat alguna cosa així: destrucció del medi ambient, negociació de fets —és mundial—, fanatisme religiós... Gairebé com en els temps de la Inquisició, quan el coneixement en si mateix ja era suficient per convertir algú sospitos de blasfèmia.

En el Brasil actual no es crida "heretge" sinó "comunista". És l'acusació amb la qual es demonitza la ciència i el progrés social. L'emancipació de minories i de grups menys afavorits... Drets humans: comunisme! Justícia social: comunisme! Educació sexual: comunisme! Pensament crític: comunisme!

No obstant, l'acusació mateixa de comunisme és un anacronisme... Com si hi hagués un moviment comunista fort a Brasil... Ni la Xina és comunista... Em sembla que no es tracta d'això... El nou brasiler no ha de qüestionar res més... Només obeir: "Brasil acima de tudo; Deus acima de todos" era el lema del partit del nou president a les eleccions d'octubre. Imagino que no fa falta la traducció.

Em fa l'efecte que està de moda un anti-intel·lectualisme nefast "alimentat per la falsa noció que la democràcia significa que la meua ignorància és tan bona com el teu coneixement" segons afirmava Isaac Asimov... Aquests dies es comentava una anècdota d'un pare brasiler que va retirar el seu fill de l'escola perquè no volia que aprengués sobre "cubisme". El pare va al·legar que el fill no necessitava saber res sobre Cuba i que el "cubis-

me" era doctrina marxista... No sé si la història és vertadera... El pitjor del cas és que ho podria ser...

Suposo que l'essència de la ciència és el discerniment... Però els nous inquisidors fan servir verbs com acabar, destruir, detonar, desmoralitzar... Un pot imaginar cap a on va una societat que té aquest tipus de fanatisme: cap al no-res. Els senyals d'alerta s'encenen arreu del món...

Jair Messias Bolsonaro vol realitzar els seus desitjos... El nou president no creu que la sequera creixent al país pot tenir relació amb la desforestació de l'Amazònia.. Tampoc no creu en els canvis climàtics... Segons ell, els ambientalistes són subversius tot i que existeix un consens entre els científics que estudien aquest tema arreu del planeta: la terra s'escalfa i aquest fet tindrà conseqüències catastròfiques... Però el Messias, igual que el Donald,

s'estima més no escoltar-los... Prefereix ignorar el problema... Ah... *Saudade*... Aquesta paraula agredolça... Aquest so per ser dit en portuguès. *Saudade*, un sabor a malenconia... Una veu que es xiuxiueja, un ressò a la vora del mar... I no una sinó moltes *saudades* són les que algú va escriure en un mur d'una *favela* de Rio. El fil tènue d'un sentiment i el pols aguerit de la pintada al carrer que assenyalen el més profund d'una tragèdia. D'un costat, els soldats... De l'altre, aneu a saber... l'enmig, la sang. Vessada. Per vessar. Potser la *saudade*, com la tristesa, no té final. Alguns obstinats desastres tampoc...

Ah... Potser era allò de Jorge Manrique (1440-1479), "*Cualquiera tiempo pasado fue mejor*"...

Bon Any 2019

PD. El pare en fa 95 el dia 19.
Moltes felicitats.

Vivències

SILENCI I MEDITACIÓ

Pep Parés

Fa uns quants anys que el meu fill, després d'una estada molt llarga a Àsia, va comentar-me que havia fet un retir de silenci i meditació (Vipassana) en un monestir de l'Índia.

Quan va tornar a casa, en va fer un altre a Santa Maria de Palautordera. I fins i tot ho va tornar a repetir un tercer cop, però aquesta vegada com a participant i ajudant.

El meu fill em parlava d'una tècnica de meditació que no tenia res a veure amb cap deïtat ni creença. Era una introspecció en un mateix a través de la respiració i la pau que dona l'absència de records, imatges o vivències que omplen constantment la nostra ment, que ens impedeixen la serenitat i la pau. Dic tot això perquè, arran dels consells del meu fill, jo també vaig fer aquesta estada de deu dies en silenci, amb llargues meditacions, i amb una alimentació vegetariana i frugal.

El cas és que aquesta setmana, acabant de llegir el llibre "21 lliçons per al segle XXI" de Yuval Noah Harari, un autor a qui admiro molt (Sàpiens, breu història de la humanitat; Homo Deus...), descobreixo que ell també va fer aquest retir de Vipassana. (Vipassana vol dir INTROSPECCIÓ en l'idioma pali de l'antiga Índia). Diu Noah que va pensar

que seria algun rotllo *new age*. Una recreació d'alguna mística lligada a creences més o menys religioses.

Però li va passar com a mi. Vàrem sorprendre'ns del que vivíem. Era una meditació que "només" volia fer-te prendre consciència del teu propi cos, de l'instant de la teva respiració, de les sensacions de fred, freix, pessigolles o calor que experimentem constantment. De cercar l'absència d'estímul constants que arriben a la ment. He posat "només" entre cometes perquè aquest era i és el gran objectiu.

Diu Noah Harari: *La cosa més important que vaig veure és que la font més profunda del meu sofriment rau en els esquemes de la meua ment. Si vull una cosa i allò no succeeix, la meua ment reacciona generant sofriment. El sofriment no és una condició objectiva en el món exterior. És una reacció mental generada per la meua mateixa ment. Aprendre això és el primer pas per deixar de generar més patiment.*

Des de llavors, Noah fa meditació un mínim de dues hores al dia. Ja m'agradaria a mi poder dir el mateix.

Però els passeigs silenciosos pel jardí d'aquella casa al mig del camp, amb el Montseny al fons, m'han quedat gravats per sempre. Desconèixer-ho tot de les persones que mengen i dormen amb tu durant deu dies. Evitar les mirades, les complicitats amb els altres... Tu, tot sol, enmig d'unes persones que cerquen el mateix, però cadascú fent el seu propi trajecte.

Entre meditació i meditació, en mig del silenci, repassaves la pròpia existència i anaves reordenant les vivències. Va ser una excel·lent ocasió per fer les paus amb mi mateix i asserenar un pèl la meua vida.

He de dir que, per la meua feina i vocació, he viatjat a molts llocs llunyans i meravellosos. Però l'estada de deu dies a Santa Maria de Palautordera va ser –i amb diferència– el viatge més impressionant i profitós de la meua vida.

**Et convidem a fer-te soci
de Gent del Masnou**

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20 el Masnou

SOLIDARITAT
CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Associació Catalana dels Drets Civils:

Ajuda amb el teu donatiu els presos polítics i exiliats:

ES71 3025 0001 1814 3359 2190 a l'exili: defensaexili.org

Pel justificant i certificat fiscal, cal indicar: el concepte, el nom complet, el NIF i el correu electrònic.

Gaietà BUÏGAS i MONRAVÀ

Barcelona 1851-1919

ARQUITECTE MASNOVÍ I UNIVERSAL

Aquest any és el Centenari de la mort d'aquest arquitecte. Fou arquitecte municipal del Masnou del 1887 a 1902, i hi deixà dues importants obres: la Casa Benèfica i el jardí El Niu Florit, a la finca de Can Genové (avui desaparegut).

Abans d'entrar en matèria, cal que diguem que, a més de ser d'una nissaga d'arquitectes, fou gendre del també arquitecte masnoví anterior a ell, Miquel Garriga i Roca (el Masnou –aleshores Alella de Mar– 1808-Barcelona 1888).

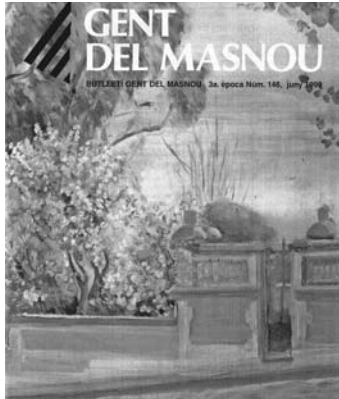
Va tenir diversos fills, dos d'ells força destacats, com Joaquim Buïgas i Garriga (Barcelona 1866-1963) escriptor i guionista, fundador del TBO; i Carles Buïgas i Sans (Barcelona 1898-1979), enginyer especialitzat en lluminotècnia, creador de les Fonts Llumineses de Montjuïc, i qui, per cert, en va crear en altres ciutats del món, però sempre amb la condició que la més gran havia de ser la de Barcelona.

I ara sí, anem a veure la vida i obra d'aquest arquitecte del Masnou.

Abans de ser arquitecte municipal, ja havia fet una obra, el jardí de Can Genové, dit El Niu Florit, l'any 1880, jardí al qual el Dr. Pere Genové només conreava plantes, arbusts i arbres medicinals. El poètic nom li fou posat pel seu amic, l'excels dibuixant i poeta Apel·les Mestres.

Jardí «Niu Florit», en una imatge de l'època

Entrada al «Niu Florit», oli de Josep M. Martínez Virgili. Imatge extreta de la portada d'aquest butlletí del juny del 1999

Sent arquitecte municipal, va fer la Casa Benèfica, obra feta entre els anys 1900 i 1903. De planta rectangular (en un principi) i torre quadrada frontal.

Casa Benèfica del Masnou

A més d'arquitecte del Masnou, ho fou també, com a arquitecte o com a assessor, de:

- Sentmenat (Vallès Occidental)
- La Pobla de Lillet (Berguedà)
- Tortosa (Baix Ebre)
- Sitges (Garraf)
- Barberà del Vallès (V. Occidental)
- Alella (Maresme)
- Vilassar de Dalt (Maresme)

Gaietà Buïgas el 1904, a Buenos Aires

- Cardona (Bages)

També fou arquitecte director de les obres del manicomi de Sant Boi de Llobregat, pèrit mesurador de bens nacionals i de l'administració pública.

Entre els edificis que projectà, a més dels del Masnou, tenim:

- Cerdanyola del Vallès: Can Llopis, 1872. Can Domènech, 1894. Castell de Sant Marçal (reforma), 1894. I Vil·la Celina, finals de segle.
- Manacor (Mallorca). Església del Sagrat Cor. 1881.
- A l'Exposició Universal de Barcelona de 1888: Monument i Passeig de Colom (1883-1888), Port de la Secció Marítima, Pavelló d'Indústries Navals i Moll a la platja.
- Vilassar de Mar. Panteó Mir, 1895.
- Sitges: Casa Severiano Virella, 1895. Mercat Vell, 1899. Casa Josep Ferrer, 1900. Religioses de la Immaculada Concepció, 1900. Casa Bonaventura Blay, 1902.
- Vic. Palau Comella, 1896.
- Gironella. Convent de les Filles de Maria. 1900.
- Caldes de Malavella. Balneari Vichy (el va acabar l'arquitecte Manuel Almeda). 1900/1901.
- Buenos Aires (Argentina). Projecte d'Església i Convent dels Missioners del Sagrat Cor. 1904.
- Montevideo (Uruguai). Edifici del Banco Popular. 1904-1907.
- Minas Uruguai. Edifici de la Misión Católica. 1907.
- Madrid. Projecte del Monument a Cervantes. 1913.

A part de la seva ingent obra com a

Monument a Colom a Barcelona

arquitecte, tant com a arquitecte municipal de diferents poblacions com en els projectes en què participà, encara va tenir temps, en els seixanta-vuit anys que va viure, de fer més coses, com ara:

- 1873-77. Va participar en la Tercera Guerra Carlina i arribà a coronel d'enginyers de l'exèrcit carlí.

- Després, durant vuit anys es dedicà a la política i fou diputat provincial del districte de Vic/Berga.

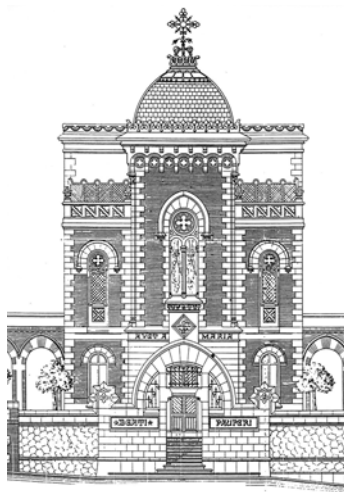
- Posteriorment va fer estada a França i Itàlia, i en tornar, el 1879, va acabar la carrera d'arquitecte.

Però l'obra més destacada d'aquest arquitecte fou el monument a l'almirall Cristòfor Colom, coincidint amb l'Exposició Universal de Barcelona del 1888, que li valgué la medalla d'or de l'esmentada exposició.

Per a aquest monument s'havia convocat un concurs l'any 1882, al qual es presentaren 47 arquitectes, i on ell va obtenir el primer premi i en dirigí la construcció entre el 1883 i el 1885.

Fou membre de la Junta Tècnica de l'Exposició Universal, juntament a altres prohoms de reconeguda trajectòria.

Pel mateix motiu, va rebre diverses dis-

Dibuix de la façana de la Casa Benèfica, fet per Gaietà Buigas.

tincions, entre elles la de «comanador» de la corona d'Itàlia, concedit pel rei Humbert I.

No tot foren honors, també va haver de patir intents de descrèdit, com el que va provocar el periòdic El Diluvio, que el portà fins i tot als tribunals, tot dient que el monument tenia deficiències, i que en realitat fou per desacreditar l'alcalde de Barcelona. També n'hi va haver de més atrevits o, millor dit, les accions dels quals podien arribar a causar morts, com els que posaren cartutxos de dinamita prop dels fonaments del monument.

Un cop acabat el monument, entre 1887 i 1888, fou arquitecte cap de la secció marítima de l'Exposició Universal, on va construir un viaducte que enllaçava el parc de la Ciutadella amb la platja.

Pel juliol de 1888 es va convocar el II Congrés d'Arquitectes, que es feu al Saló de l'Exposició; hi prengueren part, entre altres arquitectes, dos que ho foren del Masnou, ell i el seu sogre, Miquel Garriga i Roca, aquest nat a les cases d'Alella de Mar, el que després fou el Masnou.

Després de la seva etapa masnovina, va tenir una àmplia activitat a l'Argentina i l'Uruguai, tal com hem vist pels edificis que hi va construir. Retornà d'aquelles repúbliques l'any 1913 i va morir a Barcelona l'any 1919.

FONS CONSULTATS

- 100 Anys de la Casa Benèfica del Masnou
- Arxiu-Biblioteca Joan Muray
- Passejades pel Masnou, 1
- Hemeroteca La Vanguardia

Vista del Masnou de l'època, sector de la Parròquia i l'Asil.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Art i poesia de bracet

L'any Joana Raspall va deixar un reguitzell de propostes i activitats de tota mena. Algunes, com la que presentem, en el camp de l'art, ja que diversos artistes van interpretar poemes de la Joana, com és el cas de la Conxi Rosique (Barcelona, 1961), mestra d'Educació Visual i Plàstica, autora de materials didàctics diversos i artista plàstica. Arran de la descoberta del volum *Arpegis*. (Abadia Editors, 2004) de Joana Raspall, Rosique comença a treballar plàsticament els haikus que conté. Del treball en surten un parell d'exposicions (*Solcs* i *Solcs II*), que es van poder veure en diverses ciutats catalanes. I de les exposicions, n'ha sortit el volum *Solcs*, que enguany ha editat Gregal. Consta de cinquanta haikus, tots provinents del volum esmentat, acompanyats de cinquanta dibuixos, un per a cada poema. Es tracta d'un conjunt de grafismes formats per línies de tinta negra sobre fons blanc, fetes amb pinzell, punta fina i en alguna ocasió llapis i tot, i que majoritàriament representen elements natu-

als: flors, arbres, fulles, terres, onades... També els podríem qualificar de geometries vegetals o naturals. En la majoria dels casos es tracta de combinacions plenes de vida, ja que les línies sembla que es moguin o que flotin en un món a cavall entre la fantasia i la realitat. Semblen, com apunta el títol, solcs sobre el paper, com els solcs que deixa l'arada a la terra o el pas dels anys a la pell, i transmeten una sensació de pau, d'equilibri, d'eúritmia, de

compenetració amb la natura, que lliga extraordinàriament amb els haikus de la Joana, inspirats en els haikus clàssics japonesos, tot i que se n'allunyen, com ella mateixa apunta a la presentació del volum *Arpegis*, en un aspecte: la subjectivitat. Hi afegeix, però, que aquesta subjectivitat li ha servit "per fer del cor i del pensament, paraula." (p. 5). Gosaria dir que una subjectivitat interpretativa semblant de la Conxi Rosique ha aconseguit que el cor i el pensament esdevinguin imatge i que es creï una simbiosi d'allò més aconseguida. Com diu Imma Cauhé Raspall, a la presentació de *Solcs*, "Ambdues obres han necessitat d'una gran elaboració per a poder aconseguir aquest resultat final de síntesi." (p. 9) I no ho dubtem, perquè els dibuixos són d'una precisió, d'un detallisme, d'una delicadesa molt propis de la cultura oriental (no ens ha pas de fer estrany que alguns ens recordin mandales). Els poemes, ja coneguts de molts lectors, també tenen una precisió, una riquesa, una bellesa i una dificultat que els converteixen en petites joies de la literatura catalana.

Títol: *Solcs* **Autora:** Joana Raspall

Il·lustradora: Conxi Rosique

Editorial: Gregal

Lloc i any d'edició: Maçanet de la Selva, 2018

Nombre de pàg. : 109

Dites i personatges populars (49)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM... que algú ha inventat la sopa d'all?

S'aplica a aquelles persones que presumeixen d'haver fet alguna cosa que no té gaire mèrit, és a dir, a algú vanitós i, en certa manera, provocador.

La sopa d'all és una menja senzilla que es consumeix a tota la península ibèrica i en alguns territoris d'Occitània. La recepta no pot ser més fàcil: pa, uns quants alls enrossits amb oli, aigua i vint minuts de foc lent. Val a dir que no cal ser gaire espavilat per cuinar-la, oi? Per això, a qui s'envaneix tot ufanós d'uns honors no merescuts se li diu que sembla que hagi inventat la sopa d'all.

Fruit d'una llegenda més que no pas de

fets històrics contrastats, la saviesa popular ha atribuït la creació d'aquest plat tan comú al rei En Jaume, ni més ni menys. Així, el monarca, conegut com el Conqueridor, a més de casar-se tres vegades, tenir vuit amants, setze fills legals i tres de bastards, ofegar diverses revoltes nobiliàries, participar en una croada, ser el cabdill d'unes quantes guerres, conquerir Mallorca, Menor-

ca, les Pitiüses, València i Múrcia i exercir sàviament de rei d'Aragó i Catalunya durant 58 anys, encara tingué temps per promocionar una menja d'enorme èxit d'aleshores ençà.

Sembla que el fet va començar un bon dia en què el Rei era de cacera i va perdre's enmig d'un bosc obac; segurament es va allunyar massa del seu seguici tot perseguint alguna peça.

Va estar hores vagarejant pel bosc, extraviat com estava, sense que cap dels seus companys s'hi ensopegués. Cansat, afamat i assedega, finalment el Rei trobà una petita cabana de carboners en la qual hi havia només una noia mig ximpleta. Quan En Jaume li va demanar de menjar, la xicoteta va fer que no amb el cap: no tenia gairebé res, només una cabeça d'all i uns rosegons de pa florit i al Rei se li acudí de fer una

sopa... que va quedar boníssima!
Quan finalment el trobaren els seus acompanyants, el monarca els va fer tastar aquell plat acabat d'inventar i tots també el van trobar esplèndid, amb un sabor com no havien assaborit mai en

cap altra menja.
La veu s'escampà ràpidament i la gent del poble va voler també participar d'aquell àpat tan fàcil d'elaborar, la sopa que fou coneguda com *la del rei* i també de *la beneïtona*, per la noïeta de la

cabana que, segons diuen, va ser portada a palau i, des d'aleshores, tractada amb tota mena de miraments.
Així que quan us serveixin sopa d'all no li feu escarafalls; ara ja ho sabeu: és ben digna d'un rei dels d'abans.

RAUXA I ELS SEUS MENTIDERS

Esteve Pujol i Pons

Deia el programa de mà de l'obra teatral *Mentiders*, que vam poder veure el dissabte 24 al vespre i el diumenge 25 a la tarda: *RAUXA us presenta aquesta comèdia amb la seguretat que hi passareu una bon estona*. Doncs sí, ens la hi vam passar! Teatre del que fa riure sense omplir-te el cap ni intentar canviar-te la vida. Oi que ara sembla que una peça de teatre que no et faci replantejar de soca-rel tota la teva mentalitat i valors ja no és el que ha de ser? Des del teatre més antic i clàssic hi ha espectacles que tenen una finalitat revulsiva, educativa, diguem-ne moralitzant, però d'altres tenen un objectiu lúdic, d'entreteniment, de diversió, d'escampar cabòries... com una competició esportiva, un concert, una ballada de sardanes, un correfoc o un cafè i una copeta i potser una cervesa amb els amics. Deixem que el teatre *intranscendent* i ben fet ocupi el lloc social que ha de tenir i que llueixi amb dignitat i sense complexos.

És una obra original d'Anthony Neilson, dramaturg escocès, estrenada a Londres el 2002, i adaptada i dirigida per Francesc Fàbregas, l'incansable animador d'aquest grup escènic de Gent del Masnou.

Val a dir que, de mentides, d'allò que

en diem mentides, poques n'hi havia; el que farcia a tort i a dret l'obra sencera eren equivocs i malentesos de tota mena i mida. D'una mitja insinuació captada amb rapidesa excessiva, hom se'n feia una interpretació monumental d'acord amb els propis prejudicis i expectatives. Tota una teranyina d'errors muntats amb un enginy ben remarcable.

Tot el pes recau sobre els dos policies, *Gobbel Thomas* (Josep Ducat) i *Blunt Darrell* (Guillem Vidal); tots dos es van guanyar l'aplaudiment unànim. Guillem, no t'enfadis, però és que veure al repartiment el nom del Josep Ducat ja és una assegurança total de riure de gust; la seva gesticulació histriònica i l'elocució divertidíssima xuclen indefectiblement la rialla del respectable. L'espectadora que us va demanar un bis del ball de l'estriptease tenia més raó que una santa; si n'haguéssim fet un referèndum, l'hauríem guanyat de llarg, però de llarg.

La impetuosa i vehement *Gronya Allison* (Cristina Sagré) va ser el contrapunt a la candidesa dels policies. Aquests papers abrandats et van com l'anell al dit, Cristina.

Garson Sheila (Cristina Gomila) ens va transportar a un món oníric, trasbalsat, extraterrestre! Ella sola ja era

un feix d'incongruències permanent, una enorme mentida dintre el seu cap enterbolit. Comptem sempre amb tu, Cristina; no et cansis.

Baltasar Patrick (Josep A. Fernández), molt al seu lloc discret, amb el posat de bonhomia i mitja malícia a què ens té ja acostumats.

Reverend Shandy (Ramon Raventós) amb una explosivitat interpretativa que ens era desconeguda fins ara. Quin geni que hi vas descarregar, Ramon; ja ens vèiem tots cremant a l'infern etern. Entre la caiguda d'estabornit i el numeret de la roba interior ens vas convèncer de la teva versatilitat fantàstica.

Carol Kelly (Laura Roig) i *Carol* (Sandra Anglarill) només ens van deixar tastar i prou les vostres possibilitats interpretatives; un vist i no vist. Us esperem en actuacions més llargues.

Adequadíssima la dedicació d'aquesta obra a la memòria de Josep Corominas, col·laborador històric del teatre al Masnou; consens total i molt sentit. En les paraules finals Francesc Fàbregas hi va afegir els noms de Josep Riera, Jordi Humet i Ramon Cubells, sense els quals la història del teatre al Masnou no hauria estat el que ha estat. Gràcies, Corominas, Riera, Humet i Cubells. RAUXA, endavant!; continueu fent-nos passar bones estones, d'aquelles que ens ofereixen uns parèntesis de rialles... enmig de les estones que no ho són.

MENTIDERS

Som

Com ho podem fer perquè siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Oriol Lugo Real

Psicòleg & Coach Executiu i Personal
Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.oriolugoreal.com

<http://owlinstitutpsicologic.com>

www.owlpsicologia.com

D'AQUÍ A UN ANY, TE'N PENEDIRÀS DE NO HAVER COMENÇAT AVUI

Comença un any nou, tot són propòsits i metes, però i les fites i els objectius de l'any anterior?

On són? Què els ha passat? Han desaparegut?

Potser alguns amb vergonya reconeixen que no els han aconseguit. Altres neguen en rotund que s'haguessin proposat res en especial. I potser alguns pocs estan més o menys satisfets.

Quin és l'element que marca la diferència?

Doncs bé, la gran diferència la trobem en l'acció.

Realment quan pensem en el canvi, sigui en allò que cadascú es vulgui proposar, sempre busquem excuses per no fer-ho. És normal, estem còmodes, ens fa por, no estem preparats ni preparades, no és el millor període de

les nostres vides... Al final sempre acabem trobant raons que justifiquen la nostra inacció.

Però hi ha una raó que potser, si l'exposem aquí, et farà replantejar la teva passivitat.

Estàs preparat, preparada?

I si et diguéssim que potser d'aquí a un any te'n penediràs de no haver fet avui el canvi que volies.

El temps passa i, com bé deia un gran orador, pots queixar-te per l'esforç i la duresa de la tasca o pel malestar al llarg dels anys de no haver obtingut allò que volies.

Ara pensa per un moment, quan acabi el 2019 voldràs tenir un millor nivell d'anglès, haver fet la dieta que volies, establert una rutina esportiva tres dies a la setmana, ampliat el teu cercle d'a-

mistats, viatjat a aquell destí que tu volies, alliberar-te del tabac...?

L'únic que t'aproparà a aquestes metes és que avui hagis fet un pas endavant.

Altrament tornarem a estar com al punt d'inici. Tornarem a parlar de tots aquells propòsits que es van quedar penjats en els llimbs dels somnis fantàstics.

Et repetiràs frases com: que bé m'hauria anat si ja tingués això, o si hagués canviat allò altre, o si a la meua vida ja disposés de...

Si t'has penedit de no haver obtingut moltes de les teves metes del 2018, potser és el moment d'enfocar-te diferent en aquest 2019 que comença.

El teu passat no té per què marcar el teu futur. Ets tu qui en el teu present té les eines, les capacitats i les voluntats de construir allò que vulgui. Només tu ets qui pot escollir què vols fer en aquest 2019.

Però no ho oblidis, ja estàs en el 2019, així que, encara que pensis que et queda un any per endavant, també ho pots contemplar com que et queda un dia menys perquè s'acabin les teves oportunitats. Cada dia és una oportunitat; però, si no fas res al respecte, el perds.

T'envio els meus millors desitjos, segur que si tu proposes i t'orientes bé ho aconseguiràs. Bon inici d'any, amb bon peu i amb bona lletra.

REPÚBLICA
i
LIBERTAT

Les paraules no es poden tancar dins d'una gàbia. Volen soles.

Montserrat Roig

assemblea

Dolors Bassa

Centre Penitenciari Puig de les Basses - Mòdul de dones
Raval Disseminat, 53
17600 Figueres

Jordi Cuixart

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Carme Forcadell

Centre Penitenciari Mas d'Enric Mòdul de dones
Travessia Comella Moro, 15
43764 El Catllar

Joaquim Forn

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Oriol Junqueras

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Raül Romeva

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Josep Rull

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Jordi Turull

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

Jordi Sánchez

Centre Penitenciari de Lledoners Mòdul 2
Carretera C-55, km 37
08250 Sant Joan de Vilatorrada (Bages)

ESPANYA DECLARÀ LA GUERRA AL JAPÓ... O NO

Josep Condeminas

Quan el Primer Ministre anglès Lord Palmerston (1784-1865) va dir allò de: *Anglaterra no té amics ni enemics permanents. Anglaterra té interessos permanents*, molts deuriem considerar una ofensa i una traïció que aquestes paraules justifiquessin la retirada de les tropes angleses de la coalició amb els catalans i pactessin amb els francesos durant la Guerra de Successió, però a nivell d'Estat d'això se'n diu pragmatisme, ja que, naturalment, tots els països procuren pels seus interessos. El que passa és que Lord Palmerston es va atrevir, o va tenir la desvergonya, d'expressar obertament el que tots practiquen.

Durant la Guerra Civil Espanyola, Franco va rebre ajuda material d'Alemanya i d'Itàlia, i no cal dir que durant gran part de la II Guerra Mundial les simpaties espanyoles estaven clarament decantades cap a aquests dos països; i, encara que Espanya no va ser un país bel·ligerant i no va intervenir directament a la guerra, sí que va enviar tropes voluntàries a Rússia (*División Azul*) al bàndol alemany contra el comunisme. Una política totalment contrària als interessos dels països aliats que lluitaven contra Alemanya. Durant un llarg temps, Espanya va mantenir una actitud favorable cap als alemanys, a més de proporcionar-los descaradament tota mena d'ajuda; però, a mesura que els teutons anaven perdent la guerra, la política espanyola es va anar decantant cap als aliats. Una actitud on se li veia el llautó d'un tros lluny, naturalment; però una vegada més el pragmatisme es va imposar i el govern franquista no sols va cedir, sota l'amenaça d'un bloqueig de les importacions de blat i altres productes d'intrínseca necessitat per a aquella depauperada Espanya, sinó que tam-

bé va reduir a nivell testimonial les exportacions de wolfram a Alemanya, i també va retirar la *División Azul* de Rússia, a més de declarar-se neutral en lloc de bel·ligerant. Però, és clar, això no era suficient. La posició favorable a l'Alemanya nazi havia estat massa evident, i Espanya seria repudiada internacionalment i sotmesa a quatre anys de bloqueig i a la retirada d'ambaixadors.

A l'any 1945 les tropes aliades tenien virtualment guanyada la guerra a tots els fronts, però la retirada dels japonesos de les Filipines va ser extremadament sagnant, principalment a la ciutat de Manila, que no sols van incendiar sinó que també hi van executar més de 100.000 persones. De res no va valer la simpatia que Espanya sentia pel Japó per ser aliat d'Alemanya, ja que l'ambaixada espanyola va ser salvatgement assaltada i van matar 67 espanyols que s'hi havien refugiat. Sens dubte, aquest fet va causar una gran indignació i dolor al govern espanyol, però, al mateix temps, hi van veure una immillorable ocasió per fer-se la víctima i demostrar una posició favorable a la causa aliada, FINS AL PUNT DE PROPOSAR QUE ESPANYA DECLARARIA LA GUERRA AL

JAPÓ I ENVIARIA A LES FILIPINES EL CREUER "CANARIAS" I UNA DIVISIÓ DE VOLUNTARIS A LLUITAR CONTRA ELS JAPONESOS.

Perplexes, les autoritats americanes i angleses van rebutjar aquesta estraforària proposició, ja que la guerra estava pràcticament guanyada, amb la qual cosa Espanya es va haver de conformar a trencar oficialment relacions amb el Japó.

De totes maneres aquest retop aliat va durar pocs anys, ja que la denominada *Guerra Freda* va capgirar la situació, i els russos, abans aliats, ara eren el gran enemic d'Occident. A l'any 1950 aquesta situació de repudi internacional començava a ser incòmoda fins i tot per als mateixos aliats, principalment per als americans, ja que ara, en plena guerra freda i amb l'amenaça d'una guerra atòmica, veien Espanya com un fervent anticomunista i un possible i valuós aliat estratègic. Finalment, els denominats *Pactes de Madrid* de 1953 van donar el vistiplau a la instal·lació de bases americanes a Espanya, i el President Eisenhower es va abraçar fraternalment amb el dictador. Pur pragmatisme.

Fonts consultades: Internet

L'ANC del Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, davant l'Ajuntament fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya. T'hi esperem!

50 moments imprescindibles de la història de Catalunya

De Jaume Clotet

Editorial Columna. Barcelona 2014

Resumit del llibre per Lluís Valls

Deia Marc Tul·li Ciceró (106ac) "Qui oblida la història està condemnat a repetir-la". Intentarem explicar la nostra a través de l'extracte del llibre de Jaume Clotet.

Capítols anteriors (inici): **Abril17** (1)Els ibers, (2)Arriben els grecs. **Maig17** (3)La romanització, (4)Indibil i Mandoni. **Juny17** (5)Terra de Gots, (6)La invasió musulmana. **Juliol-agost17** (7)El Pare de la pàtria, (8) La primera independència. **Setembre17** (9)Pau i treva, (10)Els primers textos en català. **Octubre17** (11)La unió dinàstica entre Catalunya i Aragó, (12)La conquesta de Tortosa i Lleida. **Novembre17** (no editat). **Desembre17** (13)La batalla del Muret. (14)La conquesta de Mallorca. **Gener18** (15)La conquesta de València. (16)El testament de Jaume I. **Febrer18** (17)Les Corts Catalanes. **Març18** (18)Les vespres sicilianes. (19)Els almogavers a Grècia. **Abril18** (20)La pesta negra. (21)Els jueus a Catalunya. **Maig18** (22)El compromís de Casp. (23)La guerra civil catalana. **Juny18** (24)La immigració occitana a Catalunya. (25)L'expulsió dels moriscs. **Juliol-agost18** (26)Nyerros i Cadells. (27)La Guerra dels Segadors. **Setembre18** (28)La guerra de succesió. (29)Els Decrets de Nova Planta. **Octubre18** (29)indians: fer les amèriques. (30)El primer diari de Catalunya. **Novembre18** (31)La guerra del francès. (32)El primer ferrocarril. **Desembre18** (33)Les guerres carlines. (34)La revolució industrial catalana. **Continuem.**

La Renaixença

Amb la mort de Roís de Corella al 1497 es considera que comença la Decadència del període cultural català. Aquest període es va allargar fins al segle XIX, que es va caracteritzar per una baixa producció literària en català a favor del castellà i el llatí. Si el castellà ja havia començat a entrar al Principat, va ser al segle XVI quan ho va fer amb intensitat, i el llatí es va revifar com a llengua il·lustrada. Altres factors van accentuar aquesta decadència, però sobretot l'empobriment universitari arran del Decret de Nova Planta. El català va començar un declivi inexorable. La impossibilitat de tenir un espai cultural rellevant, agreujada d'un seguit de derrotes polítiques i militars, va provocar que el castellà s'imposés d'una manera habitual i es va adoptar com a referència fins i tot pels literats catalans. Aquesta degradació, però, va aturar-se a la meitat del segle XIX amb l'eclosió i expansió del Romanticisme, rebatejat amb el nom de Renaixença. El Romanticisme buscava la ruptura amb la societat industrial emergent i se submergia en la història, que es considerava perduda. Catalunya era idònia per al Romanticisme perquè la cultura autòctona estava en decadència i el seu pasat històric, sobretot el medieval, no podia ser més gloriós. El sentiment nacional català no havia desaparegut, però estava aletargat: la Decadència dels segles anteriors no havia alterat que el català fos la llengua de la majoria, però aquesta realitat no era acompanyada

Jacint Verdaguer

d'una identificació nacional inequívoca. El 1833 el polifacètic Carles Aribau va donar el tret simbòlic de sortida a la Renaixença amb el seu poema "La Pàtria", que adaptava el Romanticisme a la realitat catalana. A partir d'aquell moment altres autors van anar ampliant aquest camí combinant l'antiga grandesa catalana amb un sentiment esperançat pel futur. El gran aparador d'aquesta Renaixença va ser la recuperació el 1859 dels Jocs Florals de Barcelona amb un dels seus promotors i protagonista Víctor Balaguer. Els Jocs Florals posaven de manifest la literatura catalana i esperonaven a fer obres de gran qualitat. Jacint Verdaguer hi participà per segona vegada el 1865 amb quatre composicions i el jurat li'n va premiar dues: premi especial per *Els minyons d'en Veciana* i un accèssit a l'Englantina per *A la mort d'en Rafel de Casanova*. Va assistir a la festa, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, vestit de

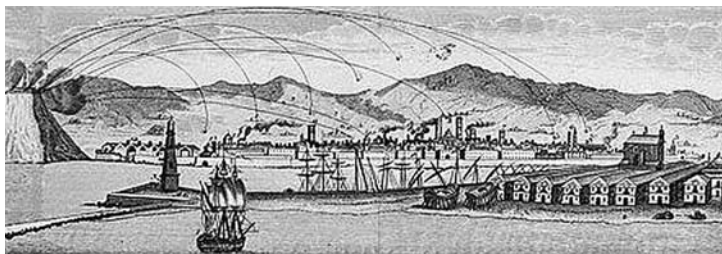
pagès mudat: gec de vellut, barretina musca, espadenyes i bastó de tortellatge, reivindicant així el sentiment d'orgull d'un poble. El 1881 va presidir els Jocs Florals de Barcelona i al 1885 fou mantenidor dels de València. L'èxit del moviment va provocar que arreu dels països catalans es comencessin a organitzar jocs florals per a la recuperació i el prestigi de la llengua pròpia. La gran aportació de la Renaixença fou l'apropament del fet nacional català a totes les classes socials. Fins a llavors només alguns sectors menestrals i obrers reivindicaven un cert catalanisme i, en alguns casos, la independència del país. El triomf de la Renaixença va ser causat per l'adhesió transversal de la societat catalana. En la burgesia la consciència nacional va ser afavorida per la mateixa industrialització catalana, que va fer sorgir una classe empresarial i política catalana lluitant unida pels interessos de Catalunya davant un govern espanyol hostil o, en el millor dels casos, indiferent. Les classes populars no havien patit cap procés de castellanització; per tant, la Renaixença va canalitzar un nivell cultural natural de perfil baix cap a un sentiment d'identitat cultural estructurat. En aquest sentit les societats corals de caràcter popular impulsades per Josep-Anselm Clavé a partir del 1850 van tenir un paper clau en l'expansió de la Renaixença entre el poble. L'impuls de la Renaixença va cloure cap al 1880 quan el canvi ja era irreversible. Moltes entitats catalanistes locals, comarcals i nacionals es van dedicar a fomentar la llengua, la història i la cultura del país. La premsa en català va viure una autèntica revolució; tota mena de publicacions van inundar el país i, tot i que coexistien amb altres publicacions en castellà, el català es va visualitzar com a llengua d'ús normal. Abans del 1900 es comptabilitzaven més de cent setanta publicacions escrites en català i al 1919 n'hi havia unes dues-centes cinquanta.

Es considera que a partir del 1880, el moviment catalanista va deixar enrere

l'àmbit estrictament cultural per endin-sar-se en l'àmbit de reivindicació política. Aquell mateix any es va celebrar el Primer Congrés Catalanista en el qual es tancava l'etapa cultural i es passava a l'acció política.

L'enderrocament de les muralles de Barcelona.

La Barcelona emmurallada de mitjan segle XIX s'havia convertit en presonera d'ella mateixa. El perímetre emmurallat des de l'Edat Mitjana i la forta densitat soferta en els darrers anys la feien una ciutat destinada a ofegar-se. A més a més, no tota la ciutat era residència, ja que gairebé la meitat de la seva superfície estava destinada a edificis públics, religiosos i militars. A part d'això i a causa del valor defensiu de les muralles, no estava permesa la construcció de cap mena d'edifici a menys d'un tret de canó de les muralles, fet que convertia un perímetre immens de la ciutat en un terreny només apte per a usos agrícoles. L'altíssima densitat de població feia que tota la ciutat fos un focus d'infeccions i epidèmies; la manca d'una xarxa sanejada de clavegueram i de canalització d'aigua la convertien en una ciutat altament perillosa per a la salut pública. El 1821 una epidèmia de febre groga va causar quasi nou mil morts i el 1834 el còlera va provocar la defunció de tres mil tres-cents persones. La creixent industrialització de la ciutat reclamava amb urgència espais per aixecar-hi les fàbriques. No eren pocs els industrials que, cansats d'esperar, van instal·lar les

La Barcelona emmurallada i bombardejada per Espartero el 1842

seves factories en altres indrets.

Amb la intenció d'enderrocar les muralles l'Ajuntament de Barcelona va convocar el 1841 un concurs públic que va ser guanyat pel metge Pere Felip Monlau amb el llarg i explícit títol de *¡Abajo las murallas! Memoria acerca de las ventajas que reportaría a Barcelona, y especialmente a su industria, la demolición de las murallas que circuyen la ciudad*. Monlau era un humanista que creia en el progrés de la societat a través de l'educació de la societat i fou un gran defensor de la higiene com a element de progrés social, especialment en les fàbriques i hospitals.

Tot i l'acceptació popular, les muralles no van ser enderrocades perquè la situació política no ho permetia, més aviat al contrari. El novembre del 1842 el general regent Baldomero Espartero va ordenar bombardejar la ciutat des del castell de Montjuïc com a represàlia davant una revolta antigovernamental. Un any després, però, una insurrecció militar va destituir Espartero, i el govern de la ciutat va reprendre l'objectiu per treure les muralles. El 27 de juny de 1843 l'Ajuntament de la ciutat emetia un

ban que deia que aquell mateix dia en començaria l'enderrocament. L'edicta també pregonava els grans avantatges de la demolició i convidava les autoritats provincials a participar-hi econòmicament.

Però l'entusiasme va durar poc. El nou govern espanyol va aturar el projecte al·legant el valor defensiu de les muralles i en va paralitzar l'enderrocament durant deu anys. Finalment, però, el Consistori va aconseguir teixir les complicitats necessàries per desbloquejar el projecte, que va ser aprovat un any després a Madrid. Les obres es van finançar a través d'una complicada operació urbanística. Es van emetre uns títols de subscripció popular que garantien la construcció en l'espai que ocupaven les muralles. Això va irritar fortament els militars, que volien mantenir la titularitat del sòl, però per molt que s'hi oposaren no van poder aturar el procés ni el sistema de finançament. De totes maneres la pressió dels estaments castrenses no va deixar repetir aquest sistema a cap altra ciutat espanyola on s'hagués de produir un enderroc de muralles.

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2018!

CONVOCATÒRIA FOTOGRAFIA DE NADONS:
DIUMENGE, DIA 13 DE GENER DEL 2019,
A 2/4 DE 12 (11.30) DEL MIGDIA.

La fotografia es farà, com de costum, a les escalinates del
parc jardí Bell-Resguard al costat de la carretera NII

Informació: 660 09 23 81 - 93 555 16 59 - 93 555 21 13

Gairebé tot això és veritat

Carles Maristany

ALTRES COSTUMS

Com canvien les coses! El vestir, el menjar, els costums... per fer-ho generalitzat un amic del meu pare, el senyor Bolart, paleta d'ofici, mestre de cases, deia és *l'habituda* (traducció oral del francès al català molt personalitzada i entenedora).

El mot "fer", al diccionari, té moltes accepcions segons com vagi acompanyada: Fer un favor o fer la punyeta. N'escolliré uns que trobo a faltar: poc coneguts i molt oblidats.

Fer dissabte

Fer setmana anglesa

Fer bugada (de cendra)

Fer fums.

• **El fer dissabte** era una neteja general que es feia en algunes cases (ben estants). Tot es regirava de dalt a baix. Penseu que en aquell temps no hi havia aspiradors, o sigui que la pols, més que fer-la fora, es canviava de lloc. Però, els tiradors, la campaneta de la porta, aixetes de cuina i bany i tot el que, un cop net, llueix, lluia esplendent. Les lleteres amb el fregall d'alumini rebien un bon repàs per allò de: No, la meva no és aquesta, és aquella que brilla més (neta) —comentari fet en veu alta a la lletera de Can Jordana.

El passadís, de la catifa de l'entrada fins a la porta del menjador, brillava com el

llarg passadís de "Can Brians". Per no anomenar ningú conegut.

El dissabte no era el dia assenyalat. La mestressa era lliure de triar el que millor convenia. Les pluges, visites, convidats etc. podien variar-ho.

• **El fer setmana anglesa** gairebé tot-hom va prendre-ho amb visticla. Com sempre, pagesos, pescadors i altres feines que tenen molt a veure amb la climatologia, feien segons què, segons com... cap comentari.

Ara els perruquers són quelcom diferents de llavors. Les barberies treballaven tot dissabte i diumenge al matí. La barberia d'en Frederico va deixar de treballar el diumenge quan l'alcalde, el senyor Salazar Culí, el va multar amb 500 pessetes. En aquell temps les pessetes també anaven molt cares i 500... Bata blanca, impecable, era d'ús obligat i per conservar la navalla, més instrument que eina, s'ubicava dins la butxaqueta sobre del cor perquè el tall no perdés finor, el temps, amb la fredor del local.

Es deia: Mans fines, mans de barber. Aquests i els taxistes (ben pocs) ho

sabien gairebé tot. Tot el del poble.

• **Fer la bugada:** Era rentar la roba interior, la de llit, la blanca utilitzant la cendra. La roba de feina es rentava amb sabó (fet a casa) o amb Lagarto.

Una carta de la senyora Emilia Marfà, E.P.R., m'explicava: La bugada de cendra es feia a casa meua i em sembla que encara sabia com la feia la meua àvia. La roba, que després l'estenia al terrat, quedava molt blanca i no es castigava gaire. Malauradament no explicava com la feia. Crec que la cendra "de bona fusta" feia amb l'aigua calenta un lleixiu que, filtrat amb una tela, netejava i blanquejava la roba.

• **Fer fums:** Generalment es feia després de fer dissabte amb la casa ja neta i arranjada. Penso que a l'Amazonas i altres indrets semblants les tribus que resten allunyades d'avui dia, encara ho fan sigui per creences o per sanitat.

A casa la meua àvia els feia amb l'ajut d'una pala o paella; s'hi posaven brases de carbó o de carbonet tretes del braser encès i damunt les herbes aromàtiques com farigola, fonoll, romaní, sàlvia etc. Cremaven com l'encens a l'església i mentrestant es caminava de recules tot resant: *De la casa de Belén que salga el mal i que entre el bien.*

Un cop que la meua mare va estar malalta, va fer-ho la seva germana Angeleta; la mateixa tonada però canviava la lletra de l'oració: *De la casa de Dios, se va uno i entran dos.* "Què dius, Angeleta? Aniràs a l'infern!" Tot posat en ordre, no va passar res.

La punta de la llengua (103) Esteve Pujol i Pons

Al butlletí del mes passat reclamava l'atenció sobre paraules (llençar, llevar-se) que van desapareixent del nostre vocabulari devorades per la influència de les llengües veïnes (tirar, aixecar-se). Avui us en vull remarcar alguna altra.

En un supermercat un infant diu al pare: *Papa, oi que les gallines posen ous?* I el seu progenitor li respon: *Sí, sí, els posen les gallines!* A veure, a veure, les gallines i aus i rèptils i peixos i insectes... **ponen** ous, no els *posen* (bé, els posen si els deixen en algun indret; també nosaltres posem les criatures en algun lloc i no ponem pas criatures!). Als galliners hi ha ponedors, no pas posadors; i hi ha gallines més ponedores que altres. També podem dir que les gallines **fan** ous. Als

nius, doncs, hi ha **postes** d'ous, no pas **posades** d'ous! Un parvulet preguntava per on es *posava* el sol. Ja hi tornem a ser: el sol no es *posa* pas per ponent o oest o occident, no; el sol **es pon!** Cap al vespre hi ha una **posta** de sol, no pas una **posada** de sol!

Quedem, doncs, que cal associar el verb **pondre** amb els ous; i el verb **pondre's** amb el sol. Res de *posar*. Deixem el verb **posar** com a sinònim de col·locar, situar, ubicar, fixar, allotjar, assentar, establir, setiar, instal·lar...; també **posem** en una **posada** o en un hotel si almenys hi passem la nit.

Si badem, de la nit aviat en direm *noche* o *night* o *notte* o *nacht* o *nuit*. No rigueu, no, que dels oncles en diem *tiets* i de l'angoixa en diem *agobio*.

Exposicions

Fins al 17/1/2019 Commemorativa del 200 Aniversari de la Parròquia de Sant Pere del Masnou.

Del 19/1 al 28/2 MAYA'SE La terra dels Maies, de Joan Muray

Classes de ioga

El dimarts, de les 19:30 a les 21
Aprendreu tècniques de meditació,
respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de

Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset),
tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou

Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9

Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

L'enigma V.D.R.

Un marxant, de camí al mercat, va perdre la bossa de les monedes. No recordava quantes n'hi portava; només sabia que no arribaven a 100; i, si les comptava de 2 en 2, de 3 en 3 i de 5 en 5, sempre n'hi sobrava una; i, si les comptava de 7 en 7, eren justes.

Quantes monedes portava a la bossa?

Si hi sumem 1, els nombres possibles són 31, 61 i 91. L'únic mentant 1. El mínim comú múltiple dels tres nombres és 30. El nombre de monedes serà múltiple de 2, de 3 i de 5, augmentant 1.

Resposta: Portava norata una monedes

CURSETS DE GAITA

Informació

a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

Diumenge 20 de gener

de 10 a 14, a

Gent del Masnou.

Donar-ne
una mica és
donar molt.

Dr. Agell, 9, al costat del cinema La Calàndria

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

DZ'ONOT. BANYAR-SE AL PARADÍS

Si el paradís existís, o hagués existit, l'imagino com aquest dz'onot o ts'ono'ot en llengua maia. Els dz'onots són una mena de pous immensos d'aigües cristal·lines i d'un intens color maragda, dels quals a la península de Yucatán a l'Amèrica Central n'hi ha tants.

La seva descripció correcta és: una dolina inundada d'origen càrstic, formada en caveres profundes, com a conseqüència d'haver-se ensorrat sobre de coves.

Aquests pous, venerats pels antics maies, els consideraven «pous dels déus», i s'hi feien sacrificis, especialment de nens i homes, però pels ossos que s'hi han trobat, amb senyals que els cossos havien estat descarnats i cremats, es podria deduir que hi foren llançats un cop morts.

Es calcula que d'aquests pous n'hi ha centenars, uns de més espectaculars que d'altres, i també alguns més concorreguts pel turisme, tant que, com he vist en imatges, hi havia tanta gent que semblava una platja de Barcelona.

Per sort, l'agència de viatges que tenia en va triar per a la nostra visita un d'espectacular i alhora poc concorregut (només set ens hi banyàrem), el de Saamal (en llengua maia), que vol dir matinada, el qual, a més, tenia quasi al costat un antic convent reconvertit en restaurant, que pràcticament ens permeté sortir de l'aigua i asseure'ns en una deliciosa taula.

Aquest dz'onot tenia una profunditat de 55 metres des de la superfície de l'aigua, i uns 20 o 30 metres des d'aquesta fins al pla de la selva. Des d'aquesta penjaven flors i plantes així com, en un sector, una cortina d'aigua. A l'interior hi havia estalactites per acabar d'arrodonir el conjunt.

La majoria d'aquests pous tenen galeries subterrànies, que en alguns casos es comuniquen entre elles i permeten als submarinistes fer incursions per aquest inframón de les tradicions de la civilització maia.

Tal com deia al començament, si hi hagués hagut un paradís, es devia trobar en aquests pous, és clar que sense els sacrificis, sinó com a persona del nostre temps a qui es permet gaudir del plaer dels déus.

PER A CAP D'ANY I REIS

LLIBRES EDUCATIUS
D'ESTEVE PUJOL I PONS

Valors per a la convivència.

Parramón Ediciones 2002 (reflexió, contes, activitats...) (*)

Eduquem persones. Reflexions d'un mestre a l'inici del segle XXI. Editorial Mediterrània 2004

Valors per créixer. Parramón Ediciones 2009 (reflexió, contes, activitats...) (*)

El Gran Llibre dels Contes amb Valors. Parramón Ediciones 2009 (26 contes sobre valors) (*)

Pensaments d'un educador. Edicions Saragossa 2011 (Premi d'Assaig Pedagògic. Santa Llúcia 09)

El Gran Llibre de les Emocions. Parramón Paidotribo 2012 (20 contes sobre emocions) (*)

Esforç, prudència i llibertat. Parlant d'educació. Editorial Fonoll. Juneda 2016 premi Joan Profitós

(*) També hi ha edicions en castellà i en altres idiomes.

La cuina de l'Antònia

El Cullerot

Filet de salmó amb porros, xampinyons i llima

Ingredients per a 4-6 persones

1 salmó d'1 kg amb la seva pell, 1 llima, 4 porros petits, 300g de xampinyons, 250g de tomàquets xerris, Oli d'oliva, sal, pebre vermell, dues branques de romaní

Preparació:

Escalfem el forn a 200°

Netegem el salmó i els porros

Tallem la part blanca dels porros i en fem daus de 5 cm. Els escaldem amb aigua bullint amb sal i els escorrem. Rentem i tallem a làmines els xampinyons. Posem el salmó en una safata que puguem tapar bé, amb els porros i els xampinyons al vol. Les rodanxes de llima, els tomàquets xerri i el romaní, ho escamparem per sobre el salmó i ho regarem amb un bon raig d'oli d'oliva. Ho salpebrem al nostre gust. Ho cobrim amb la tapa i ho fornem a 200° de 25 a 30 minuts. Per saber si el salmó ja està a punt per servir, separem la carn de l'espina amb la punta d'un ganivet.

Un àpat genial i ràpid pel dia de Reis!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Del Masnou al món

Viatge per Àfrica de l'Anna i en Víctor (2)

Dura realitat

Vam arribar al port d'Algesires amb el nerviosisme de qui està a punt de cometre una bogeria, gairebé sense ungles. Havíem estat valents per escoltar-nos i reaccionar. Per saber el que no ens feia feliços i posar-hi remei. Però ara ens tremolaven les cames.

Eren al voltant de les 7 del matí quan van obrir les portes per embarcar el cotxe. El vaixell es va posar tot d'una en marxa i, en pocs minuts, la terra quedava cada cop més lluny. Ara sí que sí, vam pensar, i vam somriure impacients.

El Marroc ens va rebre amb el seu enrenou característic, les seves olors, el seu caràcter ple de sabor, la seva gent encantadora.

Els carrers tenyits de blau de Xauen van acollir-nos sota la intensa pluja i l'exotisme de les imperials Marràqueix, Fes i Meknès ens va sorprendre com la primera vegada que hi vam anar. El Marroc també ens va deixar rutes 4x4 increïbles entre gorges incommensurables i rius secs plens de pedra.

Vam aprofitar els vint dies que hi vam ser per menjar bé i agafar forces per al que venia...

Sabiem que no anàvem tan preparats com calia per creuar el Sàhara, però, tot i així, vam proveir-nos de la benzina, l'aigua i el menjar que calculàvem necessaris per si sorgia algun imprevist i ens hi vam endinsar de ple.

El paisatge inhòspit del desert més gran del món ens va atrapar. Ens vam sentir minúsculs i sols. De tant en tant apareixia una persona, un camell o un cotxe, però la resta de l'estona res de res. Nosaltres dos, les dunes i el cotxe. Quan trobàvem un poble, hi paràvem per descansar, estirar cames i menjar. En alguna d'aquestes parades vam tenir converses molt interessants amb la gent local sobre el conflicte amb el Marroc, els refugiats a Algèria i el paper d'Espanya en tota aquesta lluita d'interessos. Vam escoltar-los, vam enten-

dre i, sobretot, vam aprendre molt.

Quan vam sortir del Marroc per anar a buscar l'entrada a Mauritània vam trobar un territori destrossat, abandonat per complet. Uns dos quilòmetres de terra de ningú —on els espavilats de torn intenten prendre't el pèl de totes les maneres possibles— fins a arribar a la frontera mauritana.

De Barcelona portàvem material escolar, roba i pilotes de futbol cedides pel RCD Espanyol amb la idea de poder repartir-ho al llarg del viatge en escoles i aldees. Doncs bé, aquí, a la frontera de Mauritània, la policia volia quedar-se part de les coses que dúiem. Perquè sí.

No vam cedir i vam lluitar per no donar-los res de res. I ho vam aconseguir. Després de molta *baralla* vam ensenyar la bandera del Barça que portàvem penjada al cotxe i, entre Messi, Xavi i Iniesta, ens van deixar passar oblidant-se del que volien confiscar.

El nord de Mauritània ens va bufetejar ben fort. Quin paisatge buit, quina quantitat de no-res! Sorra i més sorra per tot arreu.

Hem de dir, però, que el país ens va sorprendre moltíssim.

Un català que hi vam conèixer ens va acollir a casa seva i ens va tractar com família. Ens va costar onze dies marxar d'on vivia, Nouadhibou. I això que allà no hi ha absolutament res a fer.

Vam continuar el camí i vam travessar el desert, que, havent perdut la pista que seguïem i sota un sol que cremava com mai, va engolir-nos fins a fer-nos desaparèixer en la seva immensitat.

Refiant-nos de la nostra intuïció, tot

ignorant la ruta que el GPS ens marcava, vam arribar al mar.

Aquella nit la vam passar sentint el so de les onades a pocs metres de la tenda i sota un cel amb tantes estrelles que semblava de mentida.

El matí següent vam descobrir uns pescadors locals que recollien la pesca de la nit i ens vam quedar xerrant amb ells i amb la gent dels petits pobles enclavats a la sorra vora l'oceà Atlàntic. Dies més tard, deixant el desert i la capital mauritana enrere, vam seguir ruta fins a Mali. La calor era infernal i l'aire condicionat del cotxe va deixar de funcionar de cop i volta. Hi havia animals morts a banda i banda de la carretera i la pudor ho impregnava tot. No corria ni una gota d'aire, era asfixiant.

I a Mali la cosa no va millorar. Les altes temperatures ens deixaven endormiscats i ens obligaven a parar més del normal per refrescar-nos.

Arribar a Bamako va ser la nostra primera gran aventura del viatge ja que, per mala sort nostra, el líquid de la direcció es va acabar just en aquell moment.

Vam fer 540 km per horroroses pistes de terra plenes de forats i sotracs, en condicions de conducció pèssimes. Se'ns va fer de nit, amb la incomoditat que això representa, perquè conduir per les carreteres africanes de nit és un suplici: persones, animals, cotxes, bicis... tots van com si res (i sense cap il·luminació) pel mig de la calçada, i anar sorteiant-los a tots és un malson. Finalment vam arribar al campament, amb un cansament terrible, però sans i estalvis. Mali pintava bé...

OFICIS DEL MASNOU DESITGEN A TOTA LA POBLACIÓ MOLT BON ANY 2019

REPARACIÓ DEL CALÇAT

Antonio

Francesc Macià 87
(al davant de l'escola Ferrer i Guàrdia)

93 540 75 88

Canvi de cremalleres en botes,
bosses, motxilles, jaquetes i
pantalons. Canvi de plantilles.
Varietat en cremes i tints per
a la pell i l'ant.

Construccions Jiménez

Obres i reformes en general

607 947 004

Correu electrònic:
luigiteia@hotmail.com

MIQUEL VINARDELL I BOLART.

INSTAL·LACIONS
D'AIGUA, GAS I
ELECTRICITAT

Girona, 35-37, 3r. 3a.
93 555 45 01

BLAS FLECHA Pintor

- Decoració en general
- Interior i exterior
- Allisat d'estucats

607 08 20 25 el Masnou

EMPRESA INSTAL·LADORA

L'ENDOLL ESPECIALISTES
EN IL·LUMINACIÓ

Instal·lacions Segarra sl

Aigua, gas, electricitat, energia
solar, aire condicionat, calefacció,
vivenda intel·ligent, porters
electrònics, regatge per aspersió

93 555 12 52

www.germans-segarra.cat
info@germans-setgarra.cat

serim
FINQUES
LLOGERS · COMUNITATS · VENDA

SERVEIS INTEGRALS D'OBRA

Flos i Calçat, 43 · **93 250 55 65**
El Masnou

MOTORCAS

VENDA, LLOGUER I REPARACIÓ DE
MAQUINÀRIA I ESTRIS PER A LA
CONSTRUCCIÓ I EL BRICOLATGE
Som al polígon La Bòbila

Garrofers, 5 (pont de Teià)
Tel. 93 540 17 89

Automoció
SANT MIQUEL
Des de 1992

Reparació en general
de l'automòbil.

REPROGRAMEM EL SOFTWARE
DEL TEU VEHICLE

Sant Miquel, 10 el Masnou · Tel 93 540 34 36
info@asm.cat · www.asm.cat

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic
Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28
Tel. 93 555 53 03

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Francesc Macià 29
660 09 23 81-555 16 59
08320 El Masnou · El Maresme

Lluís Valls Marí

**YESOS
HELIO**
scp
GUAIXAIRES

QUALSEVOL MENA DE TREBALLS
AMB GUIX O ESCAIOLA
AÏLLAMENTS TÈRMICS I ACÚSTICS
Fem pressupostos

660 48 19 54 / 660 48 19 56
yesoshelio.cat / yesoshelio@gmail.com
El Masnou